

«A banda de les possibilitats de les grans capitals espanyoles, molts també optaren per encobrir-se en el món de l'espectacle i la faràndula»

del Mediterrani on era possible establir relacions homosexuals (amb estrangers o amb autòctons): Lloret de Mar, Salou, Torremolinos, Maspalomas (a Gran Canària) i, principalment, Sitges. En aquest poblet del Garraf, als seixanta ja hi havia una desena de bars i restaurants gais i el famós carrer del Pecat ha esdevingut inoblidable per molts homosexuals catalans de més de cinquanta anys.

ELS REFERENTS GAIS DEL FRANQUISME. ALTERNATIVES A L'ESTEREOTIP

La censura va ser el més hàbil mecanisme de control de la maquinària repressora franquista. Si bé durant els primers anys de dictadura estava prohibida qualsevol menció pública a l'homosexualitat, més endavant es castigaven més aviat les representacions positives. Així, l'experiència homosexual es canalitzava a través de referents que, de forma indirecta, compartien emocions i vivències amb les homosexuals. Es tractava d'una estratègia de sublimació del desig homosexual. Per exemple, succeïa amb el cinema dels anys daurats de Hollywood o el

Antonio Gades

món de la copla, amb lletres tan passionals i devastadores. Els galants del cinema acabaven configurant l'ideal eròtic per a molts homosexuals i les revistes de culturisme (el franquisme només permetia la nuesa, parcial, en la premsa esportiva) tenien gran èxit entre el públic gai.

Algunes obres aconseguiren burlar la rigidesa de la censura, sobretot en l'última etapa del règim, i presentar alternatives a l'estereotip homòfob oficial. Per exemple, és el cas del barceloní **Terenci Moix**, que va publicar la seva novel·la *El dia que va morir Marilyn* el 1970, on relatava la relació entre dos fills de la burgesia catalana, un d'ells homosexual, que aprenien a utilitzar la cultura i la intel·lectualitat com a factor de rebel·lió. *